

27.4.7 Onbalans mens – natuur

Verschil natuur – bos – woud - wildernis

biotoop	kenmerk	vb	niet
(levende) natuur 📖	alle organismen, hun omgeving en ecosysteem	toendra, woestijn, moeras...	cultuurgewassen, huisdieren of vee
bos ✂️	beheerd ecosysteem, relatief dicht bezet door bomen	Hoge Kempen, Jongenbos, Nieuwenhoven	plantages, parken, ...
wildernis	onbeheerde natuur, weinig menselijke invloed	Bialowieza National Park	
woud 📖	onbeheerd bos, weinig menselijke invloed	Zwarte-, regen-, oerwoud...	

wildernis	%
1937	66
1960	62
1978	55
1997	46
2020	35

In het Karpatengebergte is er nog 365.000 ha oerbos en oud bos. (Bulgarije, Hongarije, Moldavië, Oekraïne, Roemenië, Slowakije en Tsjechië)

Het aandeel wildernis 📖 vermindert, het aandeel cultuurlandschap (en man-made gewicht) groeit door mijnbouw, ontginning, landbouw, veeteelt, wegen, gebouwen...

🎵 *Het verschil tussen een bloem en onkruid is een oordeel.*

90% van alle biomassa bestaat uit planten, vooral bomen en struiken.

Daarna komen bacteriën en schimmels. Een klein deel (0,4 %) bestaat uit dieren. Alle mensen bij elkaar vormen slechts ongeveer 0,04 % van de levende biomassa.

Aan het begin van de agrarische revolutie –circa 12.000 jaar geleden– was er waarschijnlijk 2X zoveel plantaardige biomassa op aarde als nu.

Door landbouw en ontbossing is de biomassa gehalveerd.

Nu is de totale massa aan mensen en vee-dieren bijna 20 X groter dan het gewicht van alle wilde zoogdieren en vogels.

Emily Elhacham, Weizmann Instituut in Rehovot, Israël

> Nature, National Geographic, New Scientist, 2023

Al ons materiaal moet ergens vandaan komen. We halen het uit de biosfeer, bijvoorbeeld door bomenkap, ontginning... naar de technosfeer.

Satelliet- e.a. gegevens en data over 120 jaar, sinds 1900 zijn alarmerend.

Niet inbegrepen bij de mensgemaakte spullen:

- afgraven van de bodem voor mineralen, gebruik voor landbouw.
- de berg afval

Wél door de mens geproduceerde materiaal:

- beton, asfalt, baksteen (: verharding), metaal, plastic...

☞ Wij zijn allemaal Afrikanen. Nr D. Graeber & D. Wengrow

De antropogene massa is elke 20 jaar ongeveer verdubbeld sinds 1900.

Toen bedroeg het gewicht van al het materiaal dat door de mens was geproduceerd circa 35 miljard ton, of zo'n 3% van de wereldwijde biomassa. Sindsdien is de antropogene massa exponentieel toegenomen, tot de naar schatting 1,1 biljoen ton vandaag. Deze massa hoopt zich verder op in een tempo van 30 miljard (of giga-)ton per jaar, dat is per persoon meer dan het eigen gewicht (82 kg) aan kunstmatige materialen per week! De onderzoekers verwachten dat er in 2040 al 3X zoveel antropogene massa is als levende biomassa.

Al het plastic op de wereld weegt twee keer zoveel als alle dieren bij elkaar.

Om het massale uitsterven van planten- en diersoorten te voorkomen roepen de VN (jan. 2020) op 30 (tot 50)% van de aarde (zowel land als zee, tegen 2030) te beschermen. Best ambitieus want er was slechts 10 à 15 % van het land en 1,17 % van de oceanen beschermd, en vaak alleen in naam. Hopelijk wordt dit uitgevoerd, en niet alleen in 3de wereld woestijnen. Het ontwrichtende onevenwicht is funest voor de biodiversiteit.

☞ Bij de geboorte van je kind wordt je meteen ouder.